

Kohdunkaulan syövän seulonnan vastaustyytit

- **Normaali löydös**

Tavallisin tutkimustulos terveen väestön seulonnassa on negatiivinen tulos korkean riskin HPV-testissä. Saat seuraavan kutsun seulontaan 5 vuoden kuluttua, mikäli olet vielä silloin seulontaikäinen.

OmaKannan "Laboratoriotutkimukset"-näkylässä on tällöin vastaus:

- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä ei löydy ns. korkean riskin HPV-tyyppien DNA:ta.

- **Kehotus käydä lääkärissä**

Kun HPV-testissä löytyy korkean riskin HPV-infektio, tutkitaan samasta näytteestä myös nestesytologinen irtosolunäyte (papa-näyte). Vaikka irtosolunäytteessä ei todeta kohdun kaulaosan pahanlaatuiseen kasvaimeen viittaavia muutoksia, siinä voidaan kuitenkin havaita muita muutoksia, joiden perusteella asiakasta kehoitetaan käymään lääkärissä.

Vastauskirjeeseen liitetään tällöin tutkimusvastaus lääkärin arvioitavaksi. Jos näytteessä havaitaan jokin mikrobi (trikomonaasi, actinomyces tai herpes), voi lääkahoito olla tarpeen. Useimpia mikrobeja ei PAPA-näytteen perusteella kuitenkaan voida todeta, joten asiakkaan tulisikin tulehdusta epäillessään hakeutua gynekologin tai terveyskeskuksen omalääkärin vastaanotolle tutkimusten ja hoidon tarpeen määrittämiseksi. Esimerkiksi klamydiainfektion osoittaminen vaatii aina mikrobiologisia tutkimuksia.

- **Kutsu tulossa uudestaan 18–24 kuukauden kuluttua**

Löydöksenä on HPV-positiivisuus ilman solumuutoksia tai HPV-positiivisuus ja HPV-viitteellistä atypiaa soluissa (ASC-US= atypical squamous cells of undetermined significance). HPV-infektiot ja lievät solumuutokset paranevat usein itsestään. Tällöin riittävä jatkotoimenpide on HPV-testin uusiminen ja uuden irtosolunäytteen ottaminen 18–24 kuukauden kuluttua. Kontrollikutsu lähetetään seulontajärjestelmän puitteissa.

OmaKannan "Laboratoriotutkimukset"-näkylässä lukee tällöin yksilöllinen papa-näytteen vastaus ja tieto HPV:stä. Tässä esimerkkejä siitä, miltä tulos voi näyttää:

- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV DNA:ta. Kyseessä on muu kuin tyyppi 16 tai 18.
- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 16 ja 18 DNA:ta.
- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 16 DNA:ta. Lisäksi löytyy jonkun muun korkean riskin HPV tyyppin kuin 16 tai 18 DNA:ta.

- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 18 DNA:ta. Lisäksi löytyy jonkun muun korkean riskin HPV-tyypin kuin 16 tai 18 DNA:ta.
- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 16 ja 18 DNA:ta. Lisäksi löytyy jonkun muun korkean riskin HPV-tyypin kuin 16 tai 18 DNA:ta.
- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 16 DNA:ta.
- HPV-Nh OSOITUS: Näytteestä on osoitettavissa ns. korkean riskin HPV-tyypin 18 DNA:ta.

• Tarve jatkotutkimuksiin

Joskus vastauksessa ilmoitetaan solumuutoksista, jotka edellyttävät testituloksen varmentavia jatkotutkimuksia. Tällaisia Bethesda-luokituksen tuloksia ovat esimerkiksi:

LSIL = Squamous intraepithelial lesion (SIL), low grade

ASC-H = Atypical squamous cells, cannot exclude HSIL (ASC-H)

HSIL = Squamous intraepithelial lesion (SIL), high grade kuvaavat tason leveytelemuutoksia.

OmaKannan "Laboratoriotutkimukset"-näkyessä lukee tällöin yksilöllinen papa-näytteen vastaus ja tieto HPV:stä (katso tarkemmat tiedot kohdasta *Kutsu tulossa uudestaan 18–24 kuukauden kuluttua*) sekä tieto:

- Suositellaan jatkotoimenpiteitä.

Suositeltu jatkotutkimus on gynekologin suorittama kolposkopia eli emättimen ja kohdun suun tähtystys sekä näytepalojen otto kudostutkimuksiin. Vasta näiden tulosten ollessa käytettävissä arvioidaan lopullinen hoidon tai seurannan tarve.

Vahvojenkin solumuutosten taustalla voi olla joko HPV:n aiheuttama infektio tai muu krooninen tulehdus. Jatkotutkimukset ovat tarpeelliset, jotta kohdunkaulan syövän esiasteen mahdollisuus voidaan pois sulkea ja löydettyäessä hoitaa varhaisvaiheessaan.

Saat kutsun jatko-/varmennustutkimuksiin kirjeitse jatkohoitopaikasta.

Tarvittaessa voit lukea lisää solumuutosten luokittelusta osoitteesta

<https://www.terveyskyla.fi/naistalo/gynekologinen-terveys/kohdun-suun-irtosolumuutokset-papa/irtosolumuutosten-luokittelu>